© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

tegetéseibe beleszövi a *V. album* v. *latifolium* Andrzj.*) (*V. nervosum* Andrzj. mscr.) leirását, mely változat Podoliában s Ukrajnában főleg tölgyön tenyészik, végül felsorolja a tölgyön élősködő fagyöngy lengyel termőhelyeit. **Bl.**

von *V. album* L. var. *latifolium* Andrzj.*) (*V. nervosum* Andrzj. mscr.) an, welche Var. in Podolien und in der Ukraine vorherrschend auf Eichen vorkommt und zählt schliesslich andere Standorte der Eichenmistel in polnischen Ländern auf. **Bl.**

A kir. magy. Term.-tud. Társ. növénytani szakosztályának 1904 okt. hó 12-én tartott ülése.

Sitzung der botanischen Section der kön. ung. naturwissenschaftl. Gesellschaft am 12. Okt. 1904.

Az elnök **Klein Gyula** üdvözlő beszéde után a szakosztály Staub Mór, az elhunyt alelnök helyére Mágocsy Dietz Sándort választotta alelnöknek.

Schilberszky Károly bemutatja Fábián Gaspár dolgozatát egy «érdekes» kukoriczaszárról, melynek elágazásain fönt és alant nővirágok, közepén pedig hímvirágok láthatók. Ez alkalommal bemutató felolvassa Nagy Ödön levelét, melyben egy hasonló rendellenességről, ezenkivül pedig egy tökszár elszalagosodásáról tesz jelentést, mely elszalagosodott szár a tetején százszámra produkált hímvirágot.

Schilberszky Károly bemutat egy almaikret, melynek kocsánya ellaposodott; az, vajjon egy virágból avagy kettőnek összeolvadásából keletkezett, biztosan el nem dönthető.

Nach einer kurzen Begrüssung durch den Vorsitzenden **Jul. Klein** wurde an Stelle des verstorbenen Vice-Präsidenten Moriz Staub. Prof. Dr. Mágocsy-Dietz zum Vice-Präsidenten gewählt.

K Schilberszky legt eine Arbeit Gáspár Fábián's über einen verzweigten Maiskolben vor, dessen Zweige unten und oben weibliche Blüten in der Mitte aber männliche Blüten trugen. Bei dieser Gelegenheit wurde ein eingelaufener Brief Edmund Nagy's verlesen, in welchem von einer ähnlichen Abnormität und von einer Fasciation eines Kürbis-Stengels berichtet wird, welcher an der Spitze zu Hunderten männliche Blüten hervorbrachte.

K.Schilberszky demonstriert einen Apfelzwilling, dessen Stiel verflacht ist und welcher mit Sicherheit nicht erkennen lässt ob er aus einer oder aus Verschmelzung zweier Blüten entstanden ist.

*) Kiewsk. Univ. zw. 1862. Nr. 7.

© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

Fanta Adolf egy zöld *Chasselas*-szőlőt mutat be, melynél a bogyók egy része piros, egy része pedig piros-zöld sávos.

Kümmerle E. B bemutatja Futó Mihálynak «A *Polypodium vulgare* L. és *Polypodium vulgare* var. *serratum* Willd.»-ról beküldött dolgozatát.

A *Polypodium vulgare* alakjai elég nehezen különböztethetők meg; szerző a *P. serratumot* boncztanilag vizsgálta s nagy anyag tanulmányozása alapján kimutatja, hogy a lemeznyél edénynyalábjainak számában s lefutásában, továbbá az annulus hosszában s sejtjeinek számában egy mindig megtalálható különbség van, hogy továbbá az erezetben is van systematikailag értékesíthető eltérés.

Schilberszky Károly bemutatja Péterfi Márton monographikus dolgozatát «Magyarország tőzegmohairól».

Augusztin Béla (M. Dietz S. helyett) bemutatja Rehm H. «Contributiones mycologicae ad Floram Hungariae» czímű dolgozatát, mely Linhart, Lojka, Kmet s Zahlbruckner gyüjteseiből származó új fajok s nemzetiségek leirását tartalmazza. Örömünkre szolgál, hogy a korán elhunyt Lojka Hugó-nak neve, a ki nemcsak a hazai Flóra kikutatásával szerzett magának hervadhatatlan érdemeket, de kiváló egyéni tulajdonságaival is felejthetetlen emléket hagyott vissza, egy új nemzetségben (*Lojkania hungarica* Rehm: Pozsony Szt.-György mellett felfedezte Zahlbruckner A.) van megörökítve. D.

Ad. Fanta demonstriert eine grüne *Chasselas*-Traube mit teilweise roten, teilweise rot und grün gestreiften Beeren.

E B. Kümmerle legt eine Arbeit M. Futó's über *Polypodium vulgare* L. u *P. vulg.* v. *serratum* W vor.

Die Formen der *P. vulgare* sind ziemlich schwer zu unterscheiden, der Verf. hat nun *P. serratum* anatomisch zu untersucht und fand nach Verarbeitung eines grossen Materiales im Verlaufe und in der Zal der Gefässbündel im Spreitenstiele und der Länge und Zellenzal des Annulus einen stets wiederkehrenden Unterschied Auch zeigt sie Nervatur systematisch verwertbare Unterschiede.

K. Schilberszky legt eine monographische Arbeit M. Péterfi's über «Die Torfmoose Ungarn's» vor.

B. **Augustin** legt (statt Al. M. Dietz) eine Arbeit H. Rehm's «Contributiones mycologicae ad Floram Hungariae» vor welche die Beschreibung neuer Gattungen und Arten aus den Aufsammlungen Linhart's, Lojka's, Kmet's und Zahlbruckner's enthält.

Der Name eines ebenso verdienstvollen als durch seine Charaktereigenschaften hervorragenden, leider viel zu früh verstorbenen ung. Botanikers, Prof. Hugo Lojka's wird durch Dedication einer neuen Gattung (*Lojkania hungarica Rehm:* Szent-György bei Pozsony detexit A. Zahlbruckner) verewigt. D.

© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

Scherffel Aladár előadást tartott «A *Chionaster nivalis* (Bohlin) Wille-ről a Magas Tátra havában».

Roth Róbert igloi tanár ez év julius havában az «Öt-tó» vidékén talált barnás hóból moszat mintákat hozott, melyekben előadó számos *Diatomacea*, fenyőhímpor, törmelék stb. között a czímben megnevezett moszatot találta, mely eddigelé csakis a skandináviai félsziget hómezeiről volt ismeretes. Ezen moszat egy egysejtű, színtelen szervezet, melynek három vagy négy nyúlványa van. Az átvizsgált példákon az előadó a Wille észlelte «*Aplanospora*» nevű népleteket is megfigyelhette.

Ezen phylogenetikai szempontból is érdekes növényt előadó a Magas Tátrának még két más helyéről, nevezetesen a Vadorzó-hágóról s a Choridskowa-hágóról származó moszat mintákban is megtalálta: úgy látszik tehát hogy a Tátra hómezein el van terjedve.

Tuzson János «Egy új mikroskopiai mérőeszközt» mutat be, mely az ő útmutatása szerint készült a selmeczbányai akadémia mechanikai műhelyében. A mérőeszköz lényege az, hogy a megmérendő tárgyat egy mikrométer csavarral elmozdítható mozgatható tárgyasztalon mozdítjuk el egy pókhálókereszt alatt s a tárgyasztal útját olvassuk le a mozgó csavar végére alkalmazott 66 mm átmérőjü forgató keréken, melynek kerülete 500 részre van osztva.

A forgató keréknek egy vonal-

Al. Scherffel spricht über «*Chionaster nivalis*» (Bohline) Wille in Schnee der Hohen Tátra.

Der iglóer Professor Robert Roth brachte heuer im Juli von einer Excursion in die Umgebung der «Fünf Seen» Algenproben mit; in einer aus einem bräunlichen Schnee entnommenen Probe entdeckte der Verf. unter *Diatomaceen*, Pinus-Pollen, Detritus etc. die im Titel genannte Art, welche bisher nur von den Schneefeldern Skandinaviens bekannt war. Es ist dies ein einzelliger, farbloser Organismus, welcher 3 oder 4 Verzweigungen trägt. Verfasser gelang es auch die von Wille beobachteten «*Aplanosporen*»-Gebilde aufzufinden.

Diese auch vom phylogen. Standpunkte aus interessante Pflanze konnte Verfasser später noch in zwei anderen, u. zw. vom Wilderer-Joch und vom Choridskowa-Joch herstammenden Algenproben constatieren, sie scheint also in den Schneefeldern der Tátra verbreitet zu sein.

Johann Tuzson demonstriert einen nach seinen Angaben construierten mikroskopischen Messapparat. Das Object wird mittelst beweglichem Objecttisches durch eine Mikrometerschraube unter einem Fadenkreuze fortbewegt, die Mikrometerschraube trägt an ihrem Ende ein Messrad von 66 mm Durchmesser, welches mit 500 Teilstrichen versehen ist. Die Drehung des Rades um einem Teilstrich entspricht einer Länge

© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

közzel való tovamozgatása a tárgy $^1/_{1000}$ mm-nyi hosszának felel meg. A keréken a vonalok 0·41 mm-nyi távolságban állanak, így $^1/_{1000}$ mm nyi méretek szabad szemmel leolvashatók, a tizezredrészek pedig megbecsülhetők. Az objectivum-mikrométerrel végzett ellenőrző kisérletek azt mutatták, hogy az elkövethető hiba nagysága 0·00002 mm a legkisebb négyzetek útján kiszámított valószínű hiba pedig 0·3 μ.

A tárgy másik méretének mérése a tárgyasztalnak 90°-kal való erfordítása útján történik. Más mérőeszközhöz képest ezzel egy 15—20%-nyi időmegtakarítás érhető el, az új készülék bármely mikr. állványra könnyen reáerősíthető, a nélkül, hogy a többi segédkészülékeknek (Abbé, rajzoló készüléknek) útjában állana. D.

von $^1/_{1000}$ mm des Objectes, die Entfernung der einzelnen Teilstriche ist 0·41 mm. Messungen von $^1/_{1000}$ mm sind also mit freiem Auge unmittelbar abzulesen, die Zehntausendstel aber sind abschätzbar. Controlversuche mit der Objectivmikrometer ergaben die Fehlergrenze von 0·00002 mm; der wahrscheinliche Fehler mit Hilfe der kleinsten Quadrate ausgerechnet, ergab die Fehlergrenze von 0·3 μ. Die andere Dimension wird durch Drehung des Objecttisches gemessen.

Gegenüber anderen Messapparaten ist eine Zeitersparniss von 15—20% zu erreichen. Der Apparat kann an jedes Stativ leicht und ohne Behinderung der üblichen Nebenapparate (Abbé, Zeichenapparat) angebracht werden. Er wurde in der mechan. Werkstätte der selmeczbányaer Akademie angefertigt. D.

A kir. magy. Term.-tud. Társ. növénytani szakosztályának 1904 nov. hó 9-én tartott ülése.
Sitzung der botanischen Section der kön. ung. naturwissenschaftl. Gesellschaft am 9. Nov. 1904.

Kerékgyártó Árpád: «**Magyarország virágos növényei a szín tekintetében**» czímen tart előadást.

A természet számos jelensége utal arra, hogy a virágszínek változatossága és eloszlása, valamint a hőmérséklet vagy a nap hősugarai között bizonyos, eddig még nem ismert törvényszerüség van. E tétel érdekében szerkesztette meg szerző

Árpád Kerékgyártó spricht über: **Die Phanerogamen Ungarns in Bezug auf ihre Blüten-Farbe**. Zahlreiche Erscheinungen weisen darauf hin, dass die Mannigfaltigkeit und die Verteilung der Blütenfarben in einem bisher noch nicht genau bekannten Verhältnisse zur Temperatur oder zur Intensität der Sonnenstrahlen stehen. Verf. hat um dieser Frage näher zu tre-

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: Ungarische Botanische Blätter

Jahr/Year: 1904

Band/Volume: 3

Autor(en)/Author(s): Anonymous

Artikel/Article: A kir. magy. Term.-tud. Társ. növénytani szakosztályának 1904 okt. hó 12-én tartott ülése. Sitzung der botanischen Section der kön. ung. naturwissenschaftl. Gesellschaft am 12. Okt. 1904. 360-363